

astnik parcele, na kateri stoji mlin, tedaj ste udi solastnik mlina, razen, ako ni kakega posebnega nasprotnega dogovora. Glasom prisojilne listine, ki ste jo poslali v pogled, so bila podedovana zemljišča razdeljena med posamezne dedice in so v listini navedene parcele, katere je poseznik dobil. Poglejte, na kateri parceli stoji mlin. — Pravidnik za voditev zemljiških knjig je aložila fiskarna »Merkur« v Ljubljani in stane oroširan 14 din.

Zagraditev sadovnjaka. I. I. S. Ste lastnik sadovnjaka. Na obeh straneh sadovnjaka imata sosedja svojo hišo. Odkar pomnite (50 let), je bil sadovnjak zagrajen. Pred par leti je en sosed nasadil trsje pod kap svoje hiše, od Vas pa zahteval, da odžagate prečke plota, da si napravi vrata »za oskrbovanje trsa in hrama«. Vi ste mu ugodili, ker se niste hoteli pripraviti. Letos je udi drugi sosed zahteval prehod, odnosno vhod skozi Vaš plot in ste tudi temu ugodili. To starije pa Vam je postalo nezno, zlasti ker prvi sosed zlorablja prehod in Vam odnaša sadje; zato bi radi napravili nov plot in dovolili sosedoma prehod le, kadar bi bil res potreben zaradi opravičila njunih hiš. — Praviloma ima vsakdo pravico svoj svet zagraditi. V predmetnem primeru bi bilo rešiti vprašanje, ali sta si sosedja pridobila služnostno pravico neoviranega prehoda skozi Vaš sadovnjak, odnosno plot, ali pa je šlo le za preključljivo sosedsko uslugo od Vaše strani. Sodišča stoji navadno na stališču, ta kmet sicer rad kaj dovoli iz usluge na prošnjo, da pa se služnosti, odnosno ustanovitve služnostnih pravic boji. Zato v dvomu smatrajo, da gre za uslugo, ki jo je možno preključiti in ne za nepreklicljivo služnostno pravico. V Vašem primeru bi govorila za uslugo okolnost, da sosedja nista hodila preko Vašega sadovnjaka in skozi Vaš plot, dokler jima tega niste sami dovolili, in da nista za dovoljenje prehoda ničesar dala. — Svetujemo Vam, da — preden napravite nov plot in zaprete prehod — poskusite stvar s sosedji sporazumno urediti; po potrebi ju povabite na kak uradni dan k sodišču k poskusu pravnave. — V vsakem primeru pa, čeprav bi lo za služnostno pravico, se le-ta ne sme azširjevati, odnosno izvrševati v večjem obsegu ego je bila dogovorjena; zato smete sosedu prepovedati prehod, ako nima pri trsih in hramu kakega oskrbovalnega posla. Seve ga lahko — ako res odnaša Vaše sadje — ovadite orožnikom zaradi tatvine in bo sodišče že poskrbelo, da bo s tatvinami prenehal.

A. in M. Macuh. Na vajino prošnjo za nasvet mo vama odgovorili — kolikor smo pač mogli rez vpogleda v notarski zapis in sodne, odnosno izvršilne spise — že v »Slov. gospodarju« 5. 8. 1936 in 15. 6. 1938. Bolj določnega odgovora vama tudi na podlagi vajinih poznejših dopisov žal ne noremo dati. Ako vama sodnik okrajnega sodišča, kjer se nahajajo zadevni spisi, na uradni

dan ne bo dal potrebnega pravnega pouka, se obrnite — pisмено ali ustno — na predsednika nadrejenega okrajnega sodišča.

Pravica žene, zapustiti svojo polovico posestva otrokom. Maribor. Vprašate, ali žena lahko napravi testament, s katerim bi v primeru, da umre pred svojim možem, postavila za dediče svoje polovice posestva otroke. — V splošnem zakonska žena lahko svobodno poslednjevoljno odloča o svoji zapuščini, kajti mož nima nikake pravice do nujnega dednega deleža. Ako je žena že prej z dedno pogodbo razpolagala s svojo zapuščino, ne more brez soglasja z možem-sopogodbenikom pozneje drugače testirati. Ako je žena pred notarjem podpisala v neki pogodbi točko, odnosno odstavek, glasom katerega sme mož prevzeti ženino zapuščino v naravi v last, otroke pa naj izplača v denarju, lahko s testamentom določi, naj bodo otroci dediči vse njene zapuščine in bi bila vezana le v toliko, da ostane možu pravica do prevzema zapuščine v naravi, tako, da bi otroci dobili izplačano vrednost zapuščine v denarju. — Žena bi se težko izgovarjala s tem, da je gornjo točko preslišala, ko ji je notar prečital pogodbo. Ako pa res ni zadevno ničesar dogovorila z možem ne doma ne pri notarju in niti ni bila pri notarju istočasno z možem, ji bo verjetno uspelo doseči razveljavljenje dotičnega odstavka, odnosno prevzemne pravice moževa. Najbolje bo, da ji da mož pisмено izjavo, da se tej prevzemni pravici odpove; to izjavo naj žena priklopi testamentu. Ako se mož ne bi hotel odpovedati prevzemni pravici, bi ga morala žena tožiti na priznanje neveljavnosti zadevnega dogovora (odnosno odstavka) v notarskem zapisu.

Kdo naj plača odškodnino zaradi prekomernih voženj? I. K. »Gospodar« je prodal del gozda »za posekat«, kupec je napravil več sto klafter drv, ki so bila zvožena preko Vašega sveta »po mejaški cesti«; vprašate, kdo mora plačati »prakomerno vožnjo« in popraviljanje ceste, ali prodajalec ali kupec ali vozniki. — Kdo ima pravico voziti po omenjeni »mejaški cesti«? Ako ima to pravico le lastnik gozda (»gospodar«) in ste vožnje drv dovolili z ozirom na to pravico, tedaj Vam jamči on za škodo, ki ste jo utrpeli zaradi prekomernih voženj. Po občem drž. zakonu mora itak potrošek za vzdrževanje in popraviljanje stvari, ki je določena za služnost, praviloma trpeti služnostni upravičenec. Ako bi pot uporabljali tudi Vi, morate k potrošku prispevati sorazmerno Vaši uporabi.

Uporaba ajdove slame za steljo. T. J. Slišali ste, da se ajdove slame ne sme uporabljati za steljo ne živini, ne svinjam, češ, da jo sicer bolijo noge. Vprašate, da-li je to res. — Naši gospodarski strokovnjaki o zatrevanju škodljivosti ničesar ne vedo. Zato lahko mirno nastiljate z ajdovo slamo.

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

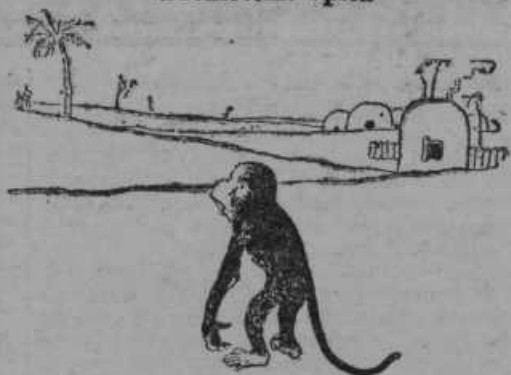
S krova so se neopaženo spustili v čoln in na vso moč odveslali. Toda niso krenili v nesto, marveč so ga obšli v širokem loku. Veslali so vso noč.

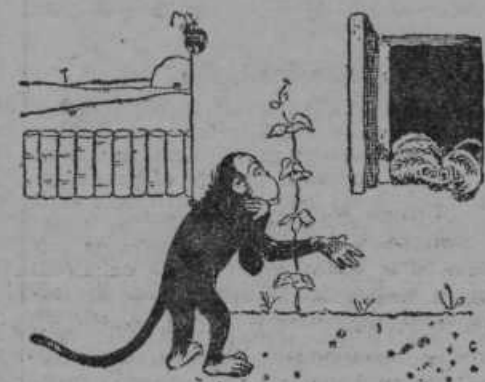
Ko je vzšlo sonce, so pristali na zapuščeni obali. Zaman so se ozirali po obzorju. Nihče jih ni zasledoval. Čoln so pustili ob bregu in se podali na pot v domovino.

(Dalje prihodnjič)

Premetena opica

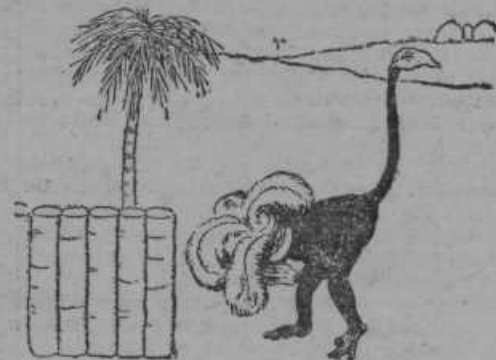
Lovec prihaja! Joj, kaj bo sedaj?

Oho, damski klobuk! Ta pa pride ravno prav!

In se lapuhov list pride pod roko — ne, pod tacco!

Malo nerodno je tako-le narobe-svet hoditi: glavo pri tleh — rep pokonci! Toda sila kola lomi — in opica se v tej našemljenosti ni prav nič bala lovca...

Ali vidite noja tam za ograjo? Gleda sicer proti lovcu, toda ga ne vidi — ker je to le rep opice. Pa kdo bi zameril opici, če ne vidi z repom lovca, ko lovec ne vidi opice z očmi in gre kar lepo mimo!...